

Основні принципи організації системи інфекційного контролю на рівні закладу та окремого структурного підрозділу

Шунько Є.Є. – головний позаштатний спеціаліст
МОЗ з фаху “Неонатологія”
професор, д.мед.н.

Ковальова О.М. – головний неонатолог
Департаменту охорони здоров’я
Полтавської області,
професор, д.мед.н.

Clean Your Hands

SAVE LIVES

Актуальність

- Госпітальні інфекції – це інфекції, набуті в процесі отримання медичної допомоги та інших послуг у системі охорони здоров'я.
- За даними ВООЗ, від 5 % до 10 % пацієнтів, які госпіталізуються в сучасні стаціонари у розвинених країнах, отримують одну або більше інфекцій, пов'язаних з медичною допомогою; у країнах, що розвиваються, ці цифри є значно вищими.

Clean Your Hands

SAVE LIVES

Актуальність

За класифікацією **F.H.Morriss** госпітальні інфекції відносяться до несприятливих медичних подій, що відбулися внаслідок медичних помилок

Morriss F. H. Adverse Medical Events in the NICU Epidemiology and Prevention / F. H. Morriss // NeoReviews. - 2008. - Vol. 9, № 1. - P. e8.

Частота несприятливих медичних подій в педіатричному ВІТ (Голландія)

1. Неконтрольований біль (26,3%)
2. Госпітальні інфекції (15,8%)
3. Закріпи (9,3%)
4. Мальпозиція ендотрахеальної трубки (4,8%)

Snijders C., van der Schaaf T.W., Klip H. Feasibility and reliability of PRISMA-medical for specialty-based incident analysis // Qual. Saf. Health Care. – 2009. – Vol. 18 (6). - P. 486-491

Частота несприятливих медичних подій в неонатальному ВІТ (США)

1. Госпітальні інфекції – 27,8%
2. Інфільтрація/ екстравазація – 15,5%
3. Ненормальні краніальні зображення – 10,5%
4. Незапланована екстубація, що потребувала реінтубації – 8,3%

Adverse Events in the Neonatal Intensive Care Unit: Development, Testing, and Findings of an NICU-Focused Trigger Tool to Identify Harm in North American NICUs P.J.Sharek, J.D. Horbar, W.Mason // PEDIATRICS. – 2006. – Vol. 118 No. 4. - P. 1332 -1340.

Clean Your Hands

SAVE LIVES

Міжнародні ініціативи

ВООЗ:

- ❑ 27 жовтня 2004 р. (Вашингтон, США): створено Всесвітній Альянс за Безпеку Пацієнта, мета якого об'єднати обов'язки усіх учасників — тих, хто відповідає за визначення політики, тих, хто працює на передовій, пацієнтів і керівників — для того, щоб забезпечити надання відповідної, «чистої» та безпечної допомоги в повсякденних умовах в усіх країнах,
- ❑ 2005-2006 рр. активне поширення першої Глобальної програми з безпеки пацієнтів «Чиста медична допомога є безпечнішою допомогою», мета якої попередити розвиток нозокоміальних інфекцій
- ❑ Щорічна глобальна кампанія, яка відбувається 5 травня, присвячена міжнародному дню чистих рук і проходить під девізом «Рятуйте людські життя: дотримуйтесь чистоти рук»

SAVE LIVES
Clean Your Hands

Зміни за останнє десятиріччя

- За останні 14 років, з моменту опублікування звіту “Людині властиво помилятись”, досягнуто суттєвий, але обмежений прогрес у зниженні частоти катетер-асоційованих інфекцій системи кровообігу та вентилятор-асоційованої пневмонії

(Miller M., Niedner M, Huskins C. Reducing PICU central line-associated blood stream infections: 3-year results., 2011)

- Національні зусилля, спрямовані на зменшення частоти пошкоджень, які отримує пацієнт внаслідок надання медичної допомоги, є катастрофічно низькими

Landrigan C.P. Parry G.J., Bones C.B. Temporal trends in rates of patient harm resulting from medical care 2010

Clean Your Hands

SAVE LIVES

Система інфекційного контролю

Міждисциплінарний комплекс взаємопов'язаних заходів організаційного, технічного та медичного характеру, які з однієї сторони посилюють інфекційний захист самого пацієнта та зменшують вірогідність його контамінації й інфікування, а з іншої – координують усі напрями діяльності лікувального закладу з метою створення в ньому безпечного, неінфекційного середовища

Conceptual Framework for the International Classification for Patient Safety. Version 1.1

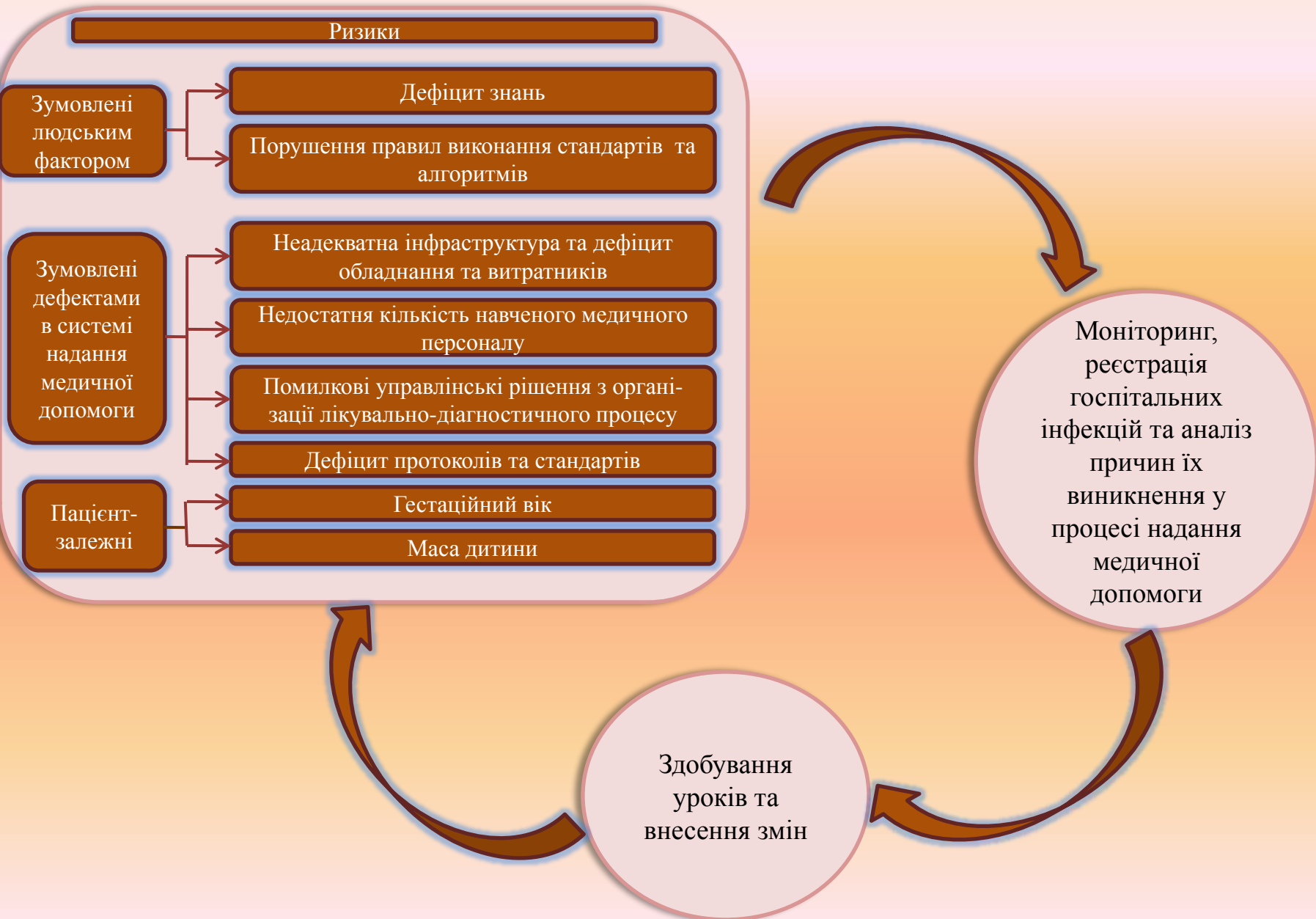
Режим доступу: www.who.int/about/copyright/en/

Мета запровадження системи інфекційного контролю - зменшити частоту інфекцій, розвиток яких пов'язаний з наданням медичної допомоги.

SAVE LIVES
Clean Your Hands

МОДЕЛЬ СИСТЕМИ ІНФЕКЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ

Базовий менеджмент відомих ризиків, що зумовлені людським фактором

Навчання та моніторинг дотримання медичним персоналом правил гігієни рук

Застосування клінічних практик, що засвідчили свою ефективність.

Навчання та тренінги для лікарів, медичних сестер і суміжних медичних працівників з питань локальної епідеміології, факторів ризику розвитку інфекцій, придбаних у процесі надання медичної допомоги

Розробка та запровадження протоколів виконання маніпуляцій, включаючи протоколи катетеризації вен

Розробка протоколів з чіткими рекомендаціями щодо показань, протипоказань та схем призначення антибіотиків

Адекватна укомплектованість медичним персоналом

Базовий менеджмент відомих ризиків, зумовлених дефектами у системі надання медичної допомоги

Запровадження політики та практики дезінфекції, стерилізації та зберігання апаратів ШВЛ відповідно до стандартів доказової медицини

Постійне оцінювання ефективності методів дезінфекції та стерилізації засобів медичного призначення.

Стандартизація міждисциплінарних комунікацій щодо показань до постановки в/в катетеру, догляду за ним з використанням доказових технологій

Розроблення та запровадження алгоритмів асептичної підготовки медикаментів до введення та асептичного введення їх безпосередньо пацієнтам.

Адекватне матеріально-технічне забезпечення та відповідний дизайн

Моніторинг, реєстрація госпітальних інфекцій та аналіз причин їх виникнення

- Визначення валідних індикаторів безпеки, що асоціюються з інфекціями, що асоціюються з наданням медичної допомоги.
- Запровадження моніторингу за частотою інфекцій, що асоціюються з наданням медичної допомоги .
- Постійний аналіз епідеміологічної ситуації у ВІТ для виявлення та оцінювання розповсюдженості мультирезистентних штамів мікроорганізмів, а також своєчасне та регулярне інформування клініцистів про отримані дані.

Clean Your Hands

SAVE LIVES

Методи моніторингу та реєстрації несприятливих подій/госпітальних інфекцій у розвинених країнах

- Добровільна інцидент-звітність
- Моніторинг визначених індикаторів з електронної бази даних
- Аудит медичної документації
- Глобальний тригерний інструмент (NICU Trigger Tool) – список підказок або червоних прапорців, які визначені для цільового пошуку в медичній/електронній документації (наприклад, колонізація пацієнта є тригером госпітальних інфекцій)

Clean Your Hands

SAVE LIVES

Практичні інструменти, що застосовуються для аналізу причин виникнення госпітальних інфекцій

Існуючі інструменти, що потребують удосконалення

Щоденні обходи командою з детальним обговоренням стану пацієнта

Аналіз групою інфекційного контролю

Нові інструменти для запровадження

Конференції ММ&І * (Morbidity, mortality & improvement)
Конференції, що аналізують захворюваність і смертність та розробляють заходи з покращення

Шести-кроковий системний аудит, розроблений Mayo Clinic**

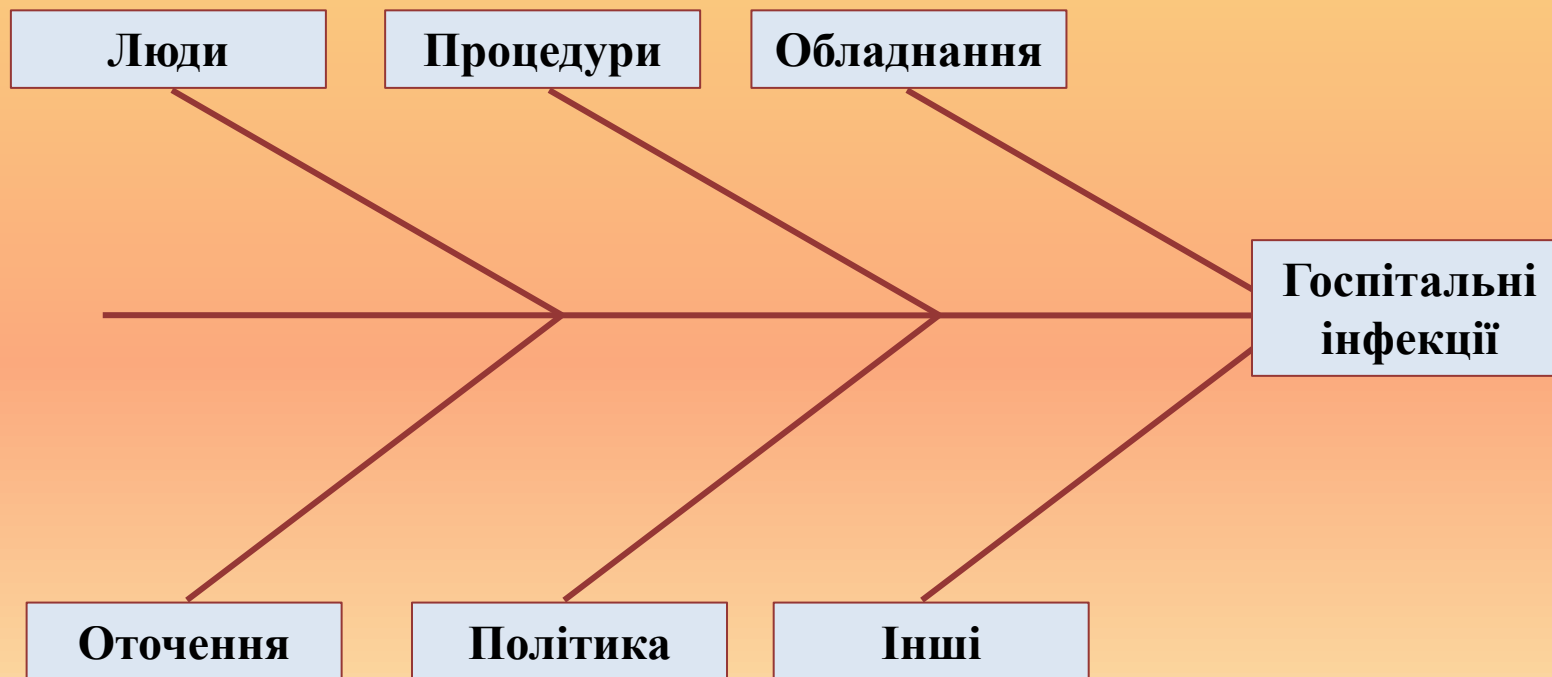
Аналіз основної причини (Root Cause Analysis)

Безпекова культура

*Deis J.N., Smith K.M. Warren M.D. Transforming the morbidity and mortality conference into an instrument for system-wide improvement, 2012

** Szostek J.H., Wieland M.L. Loertscher L.L. A system approach to morbidity and mortality conference, 2010

Діаграма Ishikawa, яка застосовується для розуміння факторів, що сприяють розвитку госпітальних інфекцій

SAVE LIVES
Clean Your Hands

Сучасні підходи до менеджменту помилок: від пошуку винуватця до вдосконалення системи

В Україні

Активні
помилки
(людина)

Латентні
загрози
(система)

За кордоном

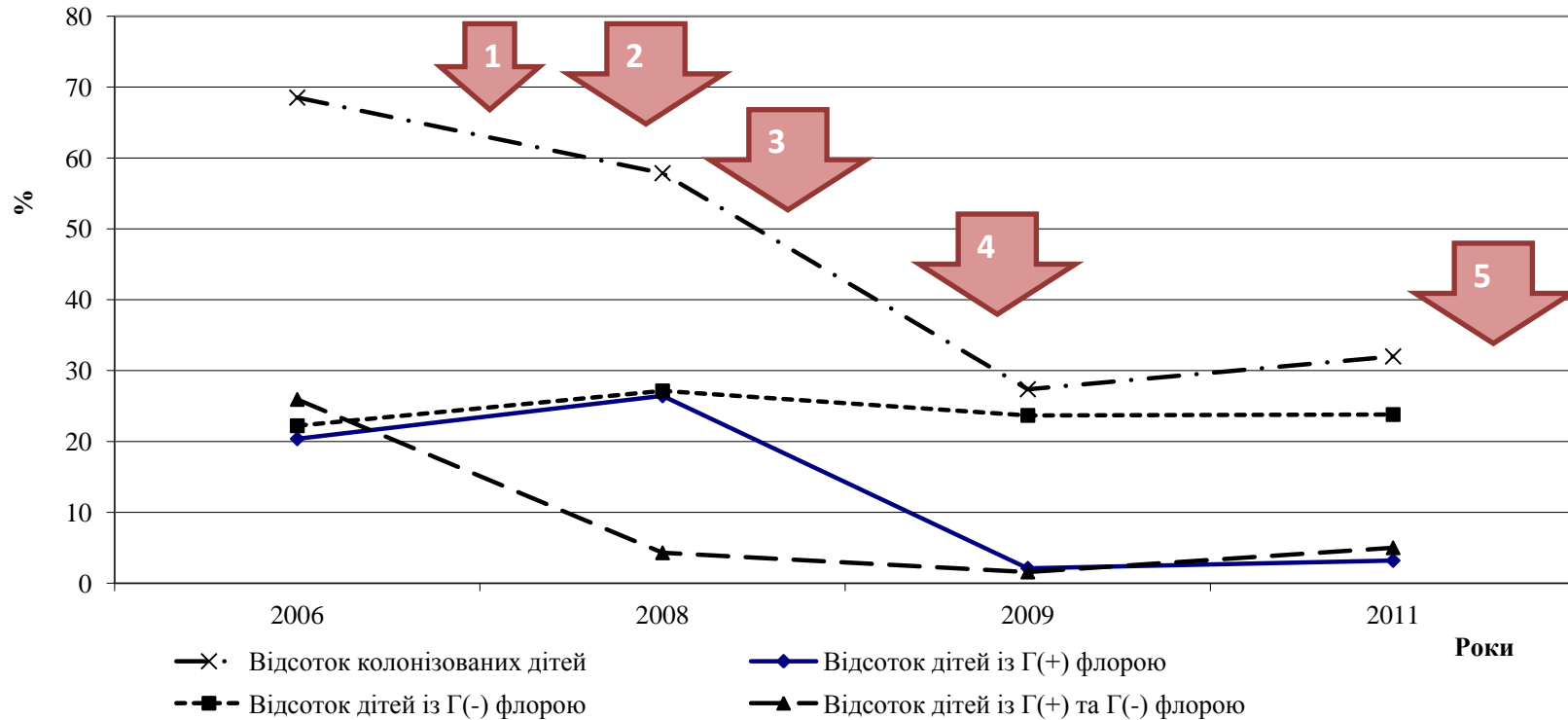
Латентні
загрози
(система)

Активні
помилки
(людина)

Етапи становлення системи інфекційного контролю у НВІТ

SAVE LIVES
Clean Your Hands

1. Розробка політики інфекційного контролю
2. Навчання медичного персоналу техніці гігієни рук – проведення тренінгів
3. Розробка та запровадження локальних протоколів з виконання процедур
4. Запровадження електронної програми ВООЗ “WHONET”
5. Запровадження програми “ДОРАДО”

Висновки

1. Заходи, що сприяють зниженню частоти госпітальних інфекцій у ВІТ:
 - запровадження комплексної мультидисциплінарної системи інфекційного контролю у ВІТ;
 - імплементація сучасних підходів до проведення моніторингу та аналізу виникнення госпітальних інфекцій.
2. Адекватний “правдивий” аналіз частоти госпітальних інфекцій можливий за умови запровадження безпекової, некаральної культури в закладі.
3. Постійний моніторинг госпітальних інфекцій у ВІТ є інструментом для розробки нових превентивних заходів щодо їх розповсюдження
4. Потрібні подальші дослідження для визначення:
 - валідних індикаторів безпеки пацієнтів;
 - тригерів госпітальних інфекцій.

Clean Your Hands

SAVE LIVES

Матеріали ВОЗ, що представлені на диску

- Інструмент планування в отношении препаратів на спиртовій основі для антисептики рук і оцінки затрат
- Інформаційний лист «Використання перчаток»
- Рекомендовані ВОЗ рецептури антисептиків для рук:
Руководство по організації виробництва на місцях
- Гігієна рук: чому, як і коли?
- Руководство по впровадженню Мультимодальної стратегії ВОЗ по покращенню гігієни рук
- 5 моментів для гігієни рук
- Як проводити гігієнічну антисептику рук
- Як мити руки
- Перша глобальна задача безпеки пацієнта. Чистота – залог безпечної медичної допомоги
- Відеофільм

Clean Your Hands

SAVE LIVES

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ